

ROCA GUÍA, María C. *Crónicas de Cabanes en carne y alma II*. Pròleg Fernando ROCA MORENO Castellón: Diputación de Castellón, 2017. 590 pàgs. i ils. [17 x 24].

Estudi d'història local sobre la localitat de Cabanes (Castelló), els seus monuments i les activitats més destacades de la vila. L'obra comença explicant aspectes relatius a les festes, les dames, els aplecs i les orquestes que ha tingut aquesta població durant l'etapa de la democràcia. Es destaca el festival de Llevant (1969-1973) que es va desenvolupar cada any, així com els grups musicals: Orquesta Ildum, Joventut, Els Kiwis i les associacions: Mestreses de Casa Ildum, Club ciclista, Colombaires el Molinet, Club Frontennis, Team Enduro Cabanes i moltes d'altres. Remarca la importància de la música i l'existència d'una societat lírico-musical. De les quals aporta molta informació.

Remet al passat franquista i tracta sobre dues penyes: La Katanga i La Flema. A la segona dedica una quincena de pàgines, ja que va desenvolupar representacions populars. La van fundar uns amics (a la pàgina 202 consten els membres fundadors) per divertir-se i animar a la resta de persones del poble a fer-ho després de la Guerra Civil, ja que les propostes del col·lectiu van començar l'any 1939; entre moltes activitats van crear un grup musical amb instruments elaborats per ells mateixos. Tanmateix consten altres activitats realitzades a Cabanes, com la Cavalcada de Sant Antoni.

Els apartats següents, se centren en festes com les de la Font del Buen Suceso (1925 moment en que es va inaugurar i 1950 les bodes de plata), les de Sant Pere de la Rivera (2012) i els menjars que normalment consumeixen els seus habitants: plats de cuina casolana i pastissos. De totes maneres també exposa l'activitat de les confraries locals: el Santíssim Sagrament, la de Ntra. Sra. del Carme i les activitats que es desenvolupaven per Setmana Santa. A més de les festes pròpies del calendari litúrgic, les confraries celebraven les seves pròpies festes. També se'n feien a sants i màrtirs com la Verge del Buen Suceso, Sant Antoni, Sant Vicenç Ferrer, etc... Algunes generaven més despeses que altres.

Comunitat influïda per la vida religiosa, comptava amb moltes manifestacions culturals de caràcter religiós com els goigs. La majoria dedicats a la Verge del Buen Suceso, alguns anònims o bé proposats per persones vinculades a la localitat. Es transcriuen els dedicats a la verge i altres sants: sant Joan Baptista, santes Àgata i Llúcia, etc.

A continuació ens proporciona el nomenclator dels carrers i esmenta dels edificis significatius de Cabanes: el castell de Miravet, el castell d'Albalat, el Molinet de Vent, la Torre de la Sal, l'Arc Romà i les creus de terme. Per passar a comentar els llocs significatius per la vida local: Col·legi de la Sagrada Família, Teatre-Cinema Benavente, i les posades de La Venta, La Senieta, entre d'altres.

Finalitza amb un apartat dedicat als braus i la ramaderia, una cronologia sobre fets destacats i un apartat de bibliografia seleccionada. De fet, el volum consisteix en

una reconstrucció antropològica centrada en el s. XX, de gran interès per als habitants de la població, ja que les descripcions que porta a terme l'autora mostren un concixement directe de la vida local.

IHE
(Secretaria de la revista)

Traducción de la reseña anterior:

Estudio de historia local sobre la localidad de Cabanes, sus monumentos y actividades más destacadas. La obra empieza explicando aspectos relativos a las fiestas, las damas, los aplecs i las orquestas que ha tenido esta población durante la etapa de la democracia. Se destaca el festival de Levante (1969-1973) que se desarrolló cada año, así como los grupos musicales: Orquesta Ildum, Joventut, Els Kiwis y las asociaciones: Amas de Casa Ildum, Club ciclista, Colombaires el Molinet, Club Frontennis, Team Enduro Cabanes y muchas otras. Enfatiza la importancia de la música y la existencia de una sociedad lírico-musical. De las cuales aporta mucha información.

Remite al pasado franquista y trata sobre dos peñas: La Katanga y La Flema. A la segunda dedica una quincena de páginas, ya que desarrolló representaciones populares. La fundaron unos amigos (en la página 201 constan los miembros fundadores) para divertirse y animar al resto de personas del pueblo a hacerlo después de la Guerra Civil, ya que las propuestas del colectivo empezaron en el año 1939, entre muchas actividades crearon un grupo musical con instrumentos elaborados por ellos mismos. Asimismo constan otras actividades realizadas en Cabanes, como la Cavalcata de San Antonio.

Los apartados siguientes se centran en fiestas como las de la Fuente del Buen Suceso (1925 momento en el que se inauguró y 1950 las bodas de plata), las de San Pedro de la Rivera (2012) y las comidas que normalmente consumen sus habitantes: platos de cocina casera y pasteles. De todos modos también expone la actividad de las cofradías locales: el Santísimo Sacramento, la de Ntra. Sra. del Carmen y las actividades que se desarrollaban en Semana Santa. Además de las fiestas propias del calendario litúrgico, las cofradías celebraban sus propias fiestas. También se hacían a santos y mártires como la Virgen del Buen Suceso, San Antonio, San Vicente Ferrer, etc... Algunas generaban más gastos que otras.

Comunidad influida en la vida religiosa, contaba con muchas manifestaciones culturales de carácter religioso como los goigs. La mayoría dedicados a la Virgen del Buen Suceso, algunos anónimos o bien propuestos por personas vinculadas a la

ÍNDICE HISTÓRICO ESPAÑOL

ISSN: 0537-3522

CEHI- Universitat de Barcelona (abril 2019)

localidad. Se transcriben los dedicados a la virgen y otros santos: san Juan Bautista, santas Ágata y Lucía, etc.

A continuación nos proporciona el nomenclátor de las calles y menciona las construcciones significativas de Cabanes: el castillo de Miravet, el castillo de Albalat, el Molinillo de Viento, la Torre de la Sal, el Arco Romano y las cruces de término. Para pasar a comentar los lugares significativos para la vida local: Colegio de la Sagrada Familia, Teatro-Cinema Benavente, y las posadas de La Venta, La Senieta, entre otras.

Finaliza con un apartado dedicado a los toros y la ganadería, una cronología sobre hechos destacados y un apartado de bibliografía seleccionada. De hecho, el volumen consiste en una reconstrucción antropológica centrada en el s. XX, de gran interés para los habitantes de la población, ya que las descripciones que lleva a cabo la autora muestran un conocimiento directo de la vida local.

IHE
(Secretaria de la revista)